

Programmabegroting 2020-2023

definitief 12-11-2019

gemeente
gouda

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Geormerkte bedragen:				
A. Loon- en prijscompensatie (- = aanvullend benodigd)	-27	-346	-359	-212
B. Mutaties in de niet-geïntegreerde onderdelen van de voormalige integratie-uitkering sociaal domein	-2.302	-2.230	-2.055	-2.161
C1. Uitkering tekorten jeugdhulp (€ 4,24 miljoen in periode '19-'21)	-1.275	-1.287		
C2. Inzet van uitkering onder C1. ten gunste van het financieel perspectief		3.300	940	
C3. Additionele dekking tekort jeugdhulp vanuit reserve sociaal domein			1.301	
D. Taakmutaties en wijzigingen in gelabelde uitkeringen en/of geïntegreerde onderdelen m.b.t. het sociaal domein	-1.251	-1.209	-1.264	-1.299
E. Overige mutaties in taken en gelabelde uitkeringen	-4	-2	78	78
Totaal geormerkte bedragen	-4.859	-1.774	-1.360	-3.594

Bijstelling n.a.v. actualisatie reserve sociaal domein

Tijdens het 2^e ijkmoment 2019 is de reserve Sociaal domein geactualiseerd en is gesteld dat de tekorten jeugdhulp vanaf 2021 een structureel karakter hebben. Na uitputting van de reserve Sociaal domein zullen deze ten laste van het perspectief gebracht worden.

Dit resulteert in een aanpassing van de geormerkte bedragen (regels C1 t/m C3):

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Geormerkte bedragen:				
C1. Uitkering tekorten jeugdhulp (€ 4,24 miljoen in periode '19-'21)	-1.275	-1.287		
C2. Inzet van uitkering onder C1. ten gunste van het financieel perspectief		1.887	2.353	
C3. Additionele dekking tekort jeugdhulp vanuit reserve sociaal domein			0	
Totaal geormerkte bedragen	-1.275	600	2.353	
Vershil met raadsmemo meicirculaire (- betekent verlaging perspectief)	0	-1.413	112	

Dit verschil zorgt respectievelijk voor een verhoging van € 1.413.000 en een verlaging van het geormerkte bedrag € 112.000 in 2021 en 2022. Dit resulteert in een aanzienlijke verslechtering van het netto-effect in 2021 en in een lichte verbetering van het netto-effect in 2022.

Daarmee zijn de effecten van de meicirculaire als volgt verwerkt in de programmabegroting.

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Bruto-effect meicirculaire (+ betekent positief voor het perspectief)	3.571	2.641	228	60
Totaal te oormerken bedragen	-4.859	-1.774	-1.360	-3.594
Bijstelling n.a.v. actualisatie reserve sociaal domein (C2 en C3)		-1.413	112	
Netto-effect meicirculaire na actualisatie reserve Sociaal domein (- betekent negatief voor het perspectief)	-1.288	-546	-1.022	-3.534

5.3.4 2e ijkmoment 2019

Bij het 2^e ijkmoment 2019 worden onder andere de financiële afwijkingen in beeld gebracht die voortvloeien uit de eerste acht maanden van 2019. De afwijkingen die betrekking hebben op het jaar 2019 zijn verwerkt in de 2^e begrotingswijziging 2019, die afzonderlijk door de raad wordt vastgesteld. De financiële afwijkingen die betrekking hebben op 2020 en latere jaren komen aan de orde in deze programmabegroting.

5.3.4.1 Uitwerkingsverschillen Kadernota 2020-2023

Bij de uitwerking van de Kadernota 2020-2023 in de voorliggende programmabegroting is gebleken dat enkele ramingen of uitgangspunten bijgesteld moeten worden. De financiële gevolgen zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Negatieve bedragen betekenen een nadeel voor het financieel perspectief.

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Uitwerkingsverschillen/correcties Kadernota 2020-2023:				
P1: Kapitaallasten IHP herijking financiële reeks	156	64	-200	-58
P1: Kapitaallasten herinrichting Agnietenstraat	0	-6	-5	-5
P3: Versnelde dotatie reserve Woningbouw	0	0	-140	0
P8: Loon- en prijscompensatie	-606	-592	-595	-619
Totaal	-450	-534	-941	-682

P1: Kapitaallasten IHP herijking financiële reeks

Herbeoordeling van de in de kadernota opgevoerde kapitaallasten leidt tot een aanpaste reeks. Voor de totale periode 2020-2023 heeft dit een negatief effect op het perspectief van € 38.000.

P1: Kapitaallasten herinrichting Agnietenstraat

Een nadere uitwerking van de plannen is de basis voor een concretisering van de verwachte kapitaallasten.

P3: Versnelde dotatie reserve Woningbouw

In de Kadernota 2020-2023 is rekening gehouden met het naar voren halen van de dotatie aan de reserve Versnelling woningbouw van 2022 naar 2019. Hiermee was een bedrag gemoeid van € 710.000. Bij de uitwerking bleek dat de voorgenomen dotatie in 2022 reeds verlaagd was met een budget voor 'Wonen boven winkels' van € 90.000 en een werkbudget van € 50.000, beschikbaar gesteld bij de 1^e begrotingswijziging 2019.

P8: Loon- en prijscompensatie

Op basis van de loon- en prijsgevoelige budgetten en de in de kadernota 2020-2023 opgenomen percentages, is bij de uitwerking van de meircirculaire 2019 een te laag bedrag voor loon- en prijscompensatie afgezonderd.

5.3.4.2 College- en raadsbesluiten

In de loop van het jaar nemen het college en de gemeenteraad op grond van hun bevoegdheden besluiten waar financiële consequenties aan zitten. Deze worden dan verwerkt in het eerstvolgende ijkmoment van de PenC-cyclus. De besluiten uit 2019 met financiële gevolgen voor 2020 en verder staan in de onderstaande tabel.

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
P3: Conversie erfpacht appartementencomplex Bodegraafsestraatweg 1-3	2	2	2	2
P3: Uitgifte grond in erfpacht Dunantsingel	0	0	0	0
P3: Uitgifte grond in erfpacht Nieuwe Gouwe oostzijde	0	0	0	0
P3: MPG 2019 (jaarstukken 2018)	0	0	0	0
Totaal	2	2	2	2

P3: Conversie erfpacht appartementencomplex Bodegraafsestraatweg 1-3

De meerjarige effecten van de conversie van de erfpacht voor het appartementencomplex Bodegraafsestraatweg 1-3 zijn financieel administratief in deze begroting verwerkt.

P3: Uitgifte grond in erfpacht Dunantsingel

In 2019 is de uitgifte van grond in erfpacht aan de Dunantsingel in het kadaster ingeschreven. De meerjarige kapitaallasten en canonopbrengsten zijn verwerkt in deze begroting.

P3: Uitgifte grond in erfpacht Nieuwe Gouwe oostzijde

In 2019 is de uitgifte van grond in erfpacht aan de Nieuwe Gouwe Oostzijde in het kadaster ingeschreven. De meerjarige kapitaallasten en canonopbrengsten worden geraamd.

P3: MPG 2019 (jaarrekening 2018)

Op 17 juli 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met de actualisatie van de grondexploitaties (MPG). De financiële gevolgen van die herziene grondexploitaties zijn per saldo nihil.

5.3.4.3 Voortgang 2019

Exploitatie

In het navolgende overzicht staan de afwijkingen binnen de exploitatie van de gemeente.

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
P1: Nelson Mandela centrum: herrekening post vooruitbetaalde bedragen	-128	0	0	0
P2: Riool: kostendekkendheid	250	250	250	250
P3: Beheer gronden: actualisatie meerjarige inkomsten	-23	-23	-23	-23
P3: Beheer onroerende zaken: actualisatie inkomsten en uitgaven	-35	0	0	0
P3: Bouwleges en uitvoeringskosten BWT	-40	0	0	0
P3: Reserve versnellen woningbouw: verschuiving jaren	-500	500	0	0
P3: Omgevingswet kasschuif	-150	100	50	0
P4: Armoedebeleid	-150	-250	-250	-250
P4: Jeugd zorg in natura	0	-500	787	787
P5: Meerjarig ontwikkel- en onderhoudsplan sport	-300	0	0	0
P6: Impulsbudget weerbaarheid	-75	0	0	0
P7: Nieuwe gemeente-cao 2019	0	-389	-389	-390

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
P7: AVG	-80	-80	-80	-80
P8: Financieringsfunctie: financieringsbehoefte	523	-536	-611	-1.288
P8: Financieringsfunctie: lagere marktrente	-21	321	628	860
P8: Meicirculaire 2019: Beheerovereenkomst DSO-LV	-71	-73	-76	-78
P8: Meicirculaire 2019: landelijke vreemdelingenvoorzieningen	-21	-19	0	0
P8: Spaaroptie	0	500	500	0
Div: Actualisatie CIP	829	1.629	768	703
Totaal	8	1.430	1.554	492

P1: Nelson Mandela centrum: herrekening van de post vooruitbetaalde bedragen

In 2011 is de huurovereenkomst van het Nelson Mandelacentrum, ten behoeve van de openbare school Wereldwijs, door de gemeente voor 10 jaar afgekocht. In vervolg op de jaarrekening 2018 is de termijn aangepast waardoor in 2020 voor het laatst een nadeel genomen moet worden.

P2: Riool: kostendekkendheid

Op basis van de calculatie en de effecten van het GRP 2019-2023 ontstaat voor riool meerjarig een voordeel voor het perspectief.

P3: Beheer gronden: actualisatie meerjarige inkomsten

Op basis van de laatste inzichten zijn de meerjarige opbrengsten van de verhuurde gronden en erfpachtgronden geactualiseerd.

P3: Beheer onroerende zaken: actualisatie meerjarige inkomsten

Op basis van de laatste inzichten zijn de kosten en opbrengsten van de onroerende zaken voor 2020 (gedeeltelijk) geactualiseerd. Het gaat om het saldo van een aantal meevallers en tegenvallers.

P3: Bouwleges en uitvoeringskosten BWT

Voor het jaar 2020 is de prognose bouwleges aangepast op basis van actuele inzichten. Ook is er budget noodzakelijk voor het bouwplanbegeleidingsteam Westergouwe en de secretariaatsfunctie ARK.

P3: Reserve versnellen woningbouw: verschuiving jaren

Op basis van de afspraken over eerder beschikbaar zijn van middelen in deze reserve wordt voorgesteld de dotatie die begroot stond voor 2021 in het jaar 2020 plaats te laten vinden.

P3: Omgevingswet: kasschuif

Op basis van de afspraken over het eerder beschikbaar zijn van middelen in deze reserve wordt voorgesteld de dotatie die begroot stond voor 2021 in het jaar 2020 plaats te laten vinden.

P4: Armoedebeleid

De uitgaven voor het nieuw ingezette beleid zijn hoger dan verwacht. Met name van de stadspas wordt veel gebruikt gemaakt. Ook de verruiming van de regeling van de individuele inkomsten toeslag zorgt voor fors hogere uitgaven. Met het huidige beleid is budget voor armoede structureel niet meer toereikend.

P4: Jeugd zorg in natura

Het structurele tekort op jeugd van € 500.000 wordt in de jaren 2021-2023 gedekt uit de extra rijksmiddelen van € 1,29 miljoen per jaar. Het saldo komt ten gunste van het perspectief. In de jaren vanaf 2024 komt het tekort ten laste van het perspectief. De gemeente handelt conform de richtlijn van de provincie door de uitkering voor de tekorten jeugdzorg na 2021 door te trekken in 2022 en 2023 op het niveau van 2021.

P5: Meerjarig ontwikkel- en onderhoudsplan sport

In het coalitieakkoord is € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor achterstallig onderhoud van sportaccommodaties. Een gedeelte hiervan is in de vorm van kapitaallasten bij het 1e ijkmoment 2019 aangewend voor de ombouw van het hoofdveld van GC&FC Olympia van natuurgras naar kunstgras. Het nog resterende budget uit de jaarschijf 2019 schuift door naar 2020.

P6: Impulsbudget weerbaarheid

Een deel van de activiteiten zal in 2020 plaatsvinden; voorgesteld wordt om € 75.000 van het beschikbaar gestelde budget van € 120.000 door te schuiven naar 2020.

P7: Nieuwe gemeente-cao 2019

Dit is het cao-effect ten opzichte van de Kadernota 2019 en 2020. Een bandbreedte van € 50.000 is aangehouden.

P7: AVG

In verband met de toegenomen werkzaamheden op het gebied van privacy en de juridische consequenties daarvan wordt voorgesteld structureel aanvullend budget ter beschikking te stellen ter dekking van de meerkosten van deze activiteiten.

P8: Financieringsfunctie: financieringsbehoefte

Op grond van de jaarlijks uit te voeren analyse op de ontwikkeling van de meerjarige financieringsbehoefte zijn bovenstaande mutaties tot stand gekomen. De grootste oorzaak zijn de verschuivingen in de fasering van de investeringen.

P8: Financieringsfunctie: lagere markttrente

De renteniveaus van aan te trekken langlopende financieringsmiddelen zijn de laatste maanden fors gedaald. Op basis van de jaarlijks uit te voeren analyse op de ontwikkeling van de meerjarige financieringsbehoefte zijn de effecten op de te verwachten te betalen rente op in de toekomst aan te trekken financieringsmiddelen naar beneden bijgesteld.

P8: Meicirculaire 2019: Beheerovereenkomst DSO-LV

Op 18 december 2018 hebben de VNG, het IPO, de UvW en de Minister van BZK de beheerovereenkomst Digitaal Stelsel Omgevingswet - Landelijke Voorziening (DSO-LV) ondertekend. Op grond van deze overeenkomst gaan gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks € 18 miljoen bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV en het informatiepunt Omgevingswet via een uitname uit het gemeentefonds. Voorgesteld wordt het bedrag ten laste van het perspectief te brengen.

P8: Meicirculaire 2019: landelijke vreemdelingenvoorzieningen

Rijk en gemeenten hebben samenwerkingsafspraken gemaakt voor de ontwikkeling van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen. Daartoe stelt het Rijk een bedrag beschikbaar en wordt tevens in totaal € 16,5 miljoen van de algemene uitkering herverdeeld. Er is derhalve sprake van een verlaging van de uitkering uit het gemeentefonds zonder taakvermindering voor de gemeente. Daarom wordt voorgesteld het betreffende bedrag ten laste van het financieel perspectief te brengen.

P8: Spaaroptie

De spaaroptie wordt geschrapt in 2021 en 2022.

Div: Actualisatie CIP

De actualisatie van het concerninvesteringsplan waaronder het verschuiven van het 'jaar gereed' van de investering in de Goudse Waarden en in De Ark, leiden per saldo tot voordelen voor het perspectief. Ook de verlaging van de rekenrente vanaf 2021 naar 2,5% werkt positief uit op het financieel perspectief (€ 0,6 miljoen in 2021 en 2022, € 1,2 miljoen in 2023).

Verrekeningen met reserves

Naast de afwijkingen die ten laste van de exploitatie worden gebracht, zijn er afwijkingen die verrekend kunnen of moeten worden met reserves. Zie daartoe de volgende overzichten.

Algemene reserve

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
P3: Achterstanden dagelijks onderhoud openbare ruimte	-481			
P3: Intensivering activiteiten ruimtelijke plannen	-250	-250		
P4: Nieuw beleid sociaal domein, waarvan:				
- Versterking communicatie	-80	-80	-80	
- Preventie schulden	-175	-175	0	
- Inclusie	-100	-100	-100	
- Integrale uitvoeringsorganisatie SD	-200	-200	-50	
- Preventie	-100	-100	-100	
P8: GR Bedrijvenschap Regio Gouda: winstuitkering			3.900	
P8: Groenimpuls: verbetering bestaand groen openbare ruimte		500	1.000	
P8: Af te wikkelen op de algemene reserve (+ onttrekken; - toevoegen)	1.386	905	-3.570	
Totaal ten gunste van het perspectief	0	500	1.000	0

P3: Achterstanden dagelijks onderhoud openbare ruimte

Bij de jaarrekening 2018 is € 1.277.471 vanuit de voorziening groot onderhoud openbare ruimte vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve dat betrekking heeft op dagelijks onderhoud openbare ruimte. In de eerste maanden van 2019 zijn achterstanden geconstateerd op het dagelijks onderhoud. Naast de € 797.000 die is ingezet in 2019 is het voorstel om de overige € 481.000 in te zetten in 2020 ter dekking van kosten wegwerken achterstanden dagelijks onderhoud en het bedrag te onttrekken aan de algemene reserve.

P3: Intensivering activiteiten ruimtelijke plannen

Voorgesteld wordt om voor de intensivering van de activiteiten voor ruimtelijke plannen in de jaren 2020 en 2021 € 250.000 per jaar beschikbaar te stellen ten laste van de algemene reserve.

P4: Nieuw beleid sociaal domein

In vervolg op de in het coalitieakkoord verwoorde beleidsambities met betrekking tot het sociaal domein wordt voorgesteld om aanvullende maatregelen in te zetten.

P8: Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Regio Gouda: winstuitkering

De gemeente Gouda neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Regio Gouda. Dit betreft de ontwikkeling van een bedrijventerrein. Dit terrein is nagenoeg volledig gerealiseerd en kent een positieve boekwaarde. Er wordt voorgesteld deze verwachte boekwinst in 2022 als dotatie aan de algemene reserve toe te voegen.

P8: Groenimpuls: verbetering bestaand groen openbare ruimte

De incidentele kosten van de verbetering bestaand groen openbare ruimte worden gedekt uit de algemene reserve. Deze post betreft een aanvulling op een eerdere begrotingswijziging (uit coalitieakkoord).

Per saldo komt van de verrekeningen met de algemene reserve in 2021 € 500.000 en in 2022 € 1.000.000 ten gunste van het perspectief.

Reserve sociaal domein

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
P4: Schuldhulpverlening: Inzet ervaringsdeskundigen	-43			
P4: Taakstelling sociaal domein	-790			
P4: Tekort jeugd 2020	-500			
P4: Jeugd vanaf 2021		-365		
P8: Af te wikkelen op de reserve sociaal domein (+ onttrekken; - toevoegen)	1.333		-1.145	
Totaal ten laste van het perspectief	0	-365	-1.145	0

P4: Schuldhulpverlening: Inzet ervaringsdeskundigen

Conform de motie van de gemeenteraad van 29 november 2017 wordt een experiment voor de duur van twee jaar gestart met ervaringsdeskundigen schuldhulpverlening, in de rol van voorlichter en ondersteuner van inwoners met schulden zowel individueel als groepsgewijs; conform BenW-besluit d.d. 28 mei 2019. Voorgesteld wordt om de kosten te dekken uit de reserve Sociaal domein.

P4: Taakstelling sociaal domein

Voor het sociaal domein is voor 2020 en verder een taakstelling opgelegd van € 2.000.000. Ondanks de genomen maatregelen zal de taakstelling in 2020 niet volledig gerealiseerd worden (€ 790.000). Dit komt onder andere doordat de volumegroei groter is dan het verwachte voordeel op de genomen maatregelen. Er wordt wel gekeken naar nieuwe maatregelen en de terugvalopties om de taakstelling in 2020 uiteindelijk toch te kunnen realiseren. Vanaf 2021 wordt er vooralsnog vanuit gegaan dat de taakstellingen wel volledig gerealiseerd zullen worden.

P4: Jeugd tekort Zorg in natura 2020

Het tekort op Jeugd Zorg in natura 2020 wordt gedekt ten laste van de reserve Sociaal domein.

P4: Jeugd 2021

Het al eerdere voorziene tekort op jeugd in 2021 wordt afgewikkeld op het perspectief.

P8: Af te wikkelen met de reserve Sociaal domein

In 2020 wordt € 1,3 miljoen onttrokken aan de reserve Sociaal domein voor diverse tekorten of nadelen in de exploitatie. Om te voorkomen dat de reserve daarna in 2022 ongeoorloofd negatief wordt, is een administratieve correctie nodig.

Reserve versnellen woningbouw

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
P3: Activiteiten ruimtelijke plannen	-180			
P8: Onttrekking aan de reserve versnellen woningbouw	180			
Totaal ten gunste van het perspectief	0			

P3: De personele kosten die in 2020 gepaard gaan met de activiteiten ruimtelijke plannen worden gedekt uit de reserve Versnellen woningbouw.

5.3.5 Budgetneutrale wijzigingen

De voorgaande secties van dit hoofdstuk bevatten voorstellen die effect hebben op het (meerjaren)perspectief. Hierna volgen de voorstellen voor de zogenaamde budgetneutrale wijzigingen. Het gaat bijvoorbeeld om aanpassingen van de exploitatiebudgetten aan de lasten- en batenkant voor dezelfde bedragen of het overhevelen van budgetten van het ene programma naar het andere. Ofschoon geen enkele wijziging effect heeft op het financieel perspectief, valt de vaststelling onder het budgetrecht van de gemeenteraad.

Programma 1

Actualisatie budgetten onderwijshuisvesting

Op basis van de laatste inzichten worden de ramingen voor onderwijshuisvesting geactualiseerd. Per saldo gaat het om een bedrag van € 34.000.

Promotie toerisme: exploitatiebudget omzetten in P-budget

Een deel van het exploitatiebudget wordt omgezet naar P-budget ter dekking van de personele kosten. Het betreft een bedrag van € 185.000 voor 2020 en verder.

Programma 3

Budgetten dagelijks beheer openbare ruimte

Deerschikking van de budgetten dagelijks beheer openbare ruimte vindt structureel budgetneutraal plaats.

Openbare ruimte Westergouwe

De kosten van het beheer openbare ruimte Westergouwe fase 1 worden vanaf 2020 structureel gedekt uit de daarvoor benoemde begrotingspost Westergouwe.

Parkeerautomaten - contant geld

Het budget voor het ophalen en tellen van contant geld parkeerautomaten wordt overgeheveld naar het functionele programma.

Stadsecoloog

De meerjaren personeelslasten van de stadsecoloog (€ 28.500) worden gedekt uit exploitatiebudget Groen.

Stadsmarketing

De budgetten voor de VVV-activiteiten (stadsmarketing) zijn bij het eerste ijkmoment 2019 op een verkeerd programma geraamd. Deze wijziging is daar een budgetneutrale correctie op.

Programma 4

Actualiseren bijdrage RDOG

De bijdrage aan de RDOG wordt in de begroting geactualiseerd. Dit wordt gedekt binnen programma 4.

Eigen bijdrage Wmo

De begroting van de eigen bijdrage Wmo is geactualiseerd. Enerzijds in het kader van realistisch begroten. Anderzijds i.v.m. het effect op het abonnementstarief, dat gedekt zal worden uit de extra ontvangen rijksmiddelen. Per saldo is dit budgetneutraal.

Realistisch begroten sociaal domein

Er is realistisch begroot tussen de Wmo- en Jeugd-middelen, wat taakveldoverschrijdende budgetoverhevelingen tot gevolg heeft. Dit is per saldo budgetneutraal.